

10—21/2/1965.

*A 3, 4, 5, 6, 7, 8 és 19. pontból HK.
helyre a 01/67. n. sz. ut.*

HK: 26/1980 n. sz. ut.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

002. számú

PARANCSA

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Budapest, 1965. évi január hó 8-án.

Tárgy: A dunai hajózás ellenőrzése

A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1004/1958. (II. 4.) sz. határozatában előírt és a dunai nemzetközi hajózással összefüggő feladatok végrehajtása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

I.

Vízirendészeti feladatok ellátása

1. A Budapesti Vízirendészeti Kapitányság 1965. március hó 1-től lássa el azokat a hatósági és ellenőrzési feladatokat is, amelyek az ország belső területét képező Duna-szakaszon, külföldi hajók befogadására nyitva álló nemzetközi belső és határvízi kikötőkben a nemzetközi megállapodások, egyezmények alapján fennállnak.
2. Az ország belső területén lévő Duna-szakaszon a vízirendészet ellenőrizze a hajók közlekedését, kikötését és lekötését.
Nyílt rendőri ellenőrzést kell a hajón végrehajtani, akkor, ha:
  - a) az állambiztonsági okból indokolt,
  - b) alapos gyanú merül fel arra, hogy a hajóról engedély nélkül partraléptek, vagy a hajóra illetéktelen személyek felmentek, kívülálló személyekkel, vagy a hajó személyzetével kapcsolatot létesítettek; a hajóra tárgyat, iratot adtak be, vagy onnan kijuttattak,

- c) a hajó parancsnoka olyan helyen, vagy oly módon állította meg hajóját, ahol ezt a hajózási szabályzat, vagy más rendelkezés tiltja, avagy más módon írja elő.
3. A külföldi hajó befogadására nyitva álló kikötőkben a külföldi hajósnak és vele utazó családtagjának kérésére hajós útlevelük bevonása mellett partralépési engedélyt lehet kiadni. A 16 éven felüli családtagoknak külön partralépési engedély kell. A partralépési engedély csak abban a városban (községben) jogosít partralépésre, amelynek területén a kikötő fekszik.
- Operatív érdekből esetenként engedélyezhető, hogy a külföldi hajósok más városokba (községekbe) elutazhassanak, azonban ilyen esetben az engedélyt a BM III/II—4. Osztály hozzájárulásával lehet kiadni.
4. Külföldi hajóra, vagy külföldre induló kiléptetett, illetve külföldről érkező magyar hajóra beléptetés előtt csak az mehet fel, aki hajóra lépési engedéllyel rendelkezik.
5. Külföldi hajóról személyzetet vagy családtagot ki- illetve behajózni csak abba a kikötőbe szabad, ahol vízirendészet van. Ez alól kivételt engedélyezni csak egészségügyi okok miatt lehet.
6. A külföldi hajóról végrehajtott ki- és behajózásokról nyilvántartást kell vezetni.
7. Nem adható partralépési engedély annak a külföldi hajósnak, vagy családtagnak.
- a) aki ellen a magyar vagy külföldi hatóságok előtt büntett, vagy szabálysértés miatt eljárás van folyamatban,
- b) akinek parti közlekedése, illetve a hazai lakossággal való kapcsolat felvétele nem kívánatos.
8. Ideiglenesen (legfeljebb 6 hónapi időtartamra) el kell vonni a partralépési engedélyt attól a külföldi hajóstól, családtagtól, aki az engedélyben előírt szabályokat, vagy feltételeket megszegte, leittasodott, botrányt okozott, vagy egyéb okok miatt vele szemben rendőri intézkedésre került sor.
9. Külföldi hajókat az ország belső területén lévő Duna-szakaszon konspirált módon kell figyelemmel kísérni. A vízirendészeti őrsök szolgálatát, hírösszeköttetését — Komárom és Mohács közötti Duna-szakaszon — úgy kell megszervezni, hogy:
- a nyugati hajók tartózkodási helyéről, kikötéséről és lekötéséről,
  - a hajók nemzetiség szerinti hovatarozásáról,
  - a vontákra történt rákötésekről, (hely és személy szerint),
  - a hajósok létszámáról, nemzetiség szerinti megoszlásáról,
  - és egyéb adatokról
- a nap bármely szakaszában állandóan tájékozódva legyenek és szükség esetén azonnal jelentést tudjanak tenni.
10. Külföldi hajón az ország belső területén lévő Duna-szakaszon rádió adó-vevő készüléket üzemeltetni, a viszonyosság elve alapján.

szabad. A jövőben erre az engedélyt a BM III/II. Csoportfőnökség hozzájárulásával a Vízirendészeti Kapitányság adja ki.

11. A vízirendészet feladatai közé tartozik továbbá:

- az 1949-ben Belgrádban megkötött egyezmény alapján elfogadott hajózási szabályzatban előírt hajó, hajózási okmányok, továbbá a személyzet képesítésére vonatkozó okmányok meglétének, érvényességének ellenőrzése,
- a kikötőrend betartásának ellenőrzése és betartatása,
- veszélyes áruk szállítására előírt rendelkezések betartásának ellenőrzése,
- kikötőkben kikötésre, manőverezésre, veszteglésre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése,
- hajóra előírt mentő és tűzrendészeti előírások betartásának ellenőrzése,
- hajóvizsgálati díj beszedése, könyvelése és befizetése a BM I/I. Csoportfőnökség előírásai szerint,
- távozási engedélyek kiadása.

12. A vízirendészet és a határőrség között kölcsönös tájékoztatással biztosítani kell, hogy a külföldi hajók ellenőrzése a határvizekre való kilépés, illetve onnan való belépéssel ne szakadhasson meg.

13. Jelentőszolgálat megszervezése:

- a) A Budapesti Vízirendészeti Kapitányság és a vízirendészeti őrsök között olyan hírösszeköttetést kell biztosítani, amely lehetővé teszi:

A külföldi hajók és hajósok ellenőrzésével, mozgásával kapcsolatos adatok gyors továbbítását az alábbi tagozódás szerint:

- vízirendészeti őrsről a szolgálatban lévő járműre, két szomszédos vízirendészeti őrs között,
- a vidéki vízirendészeti őrsök és a budapesti vízirendészeti őrs között.

- b) A budapesti vízirendészeti őrsön meg kell szervezni a nemzetközi hajózással összefüggő jelentőszolgálat központosítását az alábbiak szerint:

- külföldi vontatók és személyszállító hajók tartózkodási helyének nyilvántartása nemzetiség szerint,
- nyugati hajók személyzetének nyilvántartását, (kartonozás, partralépések, beutazások vezetése),
- azoknak a külföldi hajósoknak nyilvántartását, akiknek e parancs alapján partralépési engedélyt kiadni nem szabad.

14. Az ország belső Duna-szakaszán lévő — beleértve a Komáromnál beléptetett, de még a közös határszakaszon lévő — hajókról és hajósokról napijelentést kell készíteni. A napijelentésben fel kell tüntetni:

- a külföldi hajókat, tartózkodási hely szerint és nemzetiség szerint,
- minden egyéb olyan adatot, amely külföldi hajók és hajósok nyílt rendőri ellenőrzése során felmerült,

— a napijelentést a BM II/III—3. és a III/II—4. Osztályra naponta 8.30 h-ig le kell adni.

15. A jelentő és nyilvántartó szolgálat ellátására a budapesti vízirendészeti őrsön állandó — éjjel-nappal működő — ügyeleti szolgálatot kell szervezni.

II.

BM Határőrség feladata

16. A hajó ki- és beléptetését a határőrség végzi. Vámkérdésekben együttműködik a vámőrséggel. Szükség esetén bevonja a vízirendészeti szerveket is.

a) A határőrség feladata:

- az útiokmányok ellenőrzése, kezelése, személyazonosítás, hajók ellenőrzése abból a célból, hogy útiokmányok nélkül, vagy érvénytelen útiokmánnyal személyek ki- vagy be ne léphessenek,
- szabálysértés észlelése esetén a szabálysértés megszüntetése, illetve a vízirendészeti őrs értesítése.

b) Az ellenőrzésnél közös feladatok:

- a ki- és beléptetést a jelentkezés sorrendjében kell végrehajtani. Kivételt képeznek a személy és a baleset helyszínére közlekedő segélyhajók. A ki- és beléptetés gyorsítása céljából biztosítani kell, hogy szükség esetén egyszerre vizsgálatot lehessen folytatni több hajón is,
- az ellenőrzést végző közegek a szükséges segítséget adják meg a hajó egészségügyi, állategészségügyi és növényvédelmi ellenőrzési feladatok ellátásához.

III.

A BM III/II. Csoportfőnökség feladata,

17. Meg kell akadályozni, hogy a hajózást mint legális behatolási csatornát az imperialista hírszerzőszervek kémkedésre, ellenséges propaganda kifejtésére, embercsempészésre, politikai, katonai, gazdasági jellegű adatok megszerzésére, összeköttetésre, ellenséges anyagok bejuttatására és egyéb ellenséges cselekmények kifejtésére használják fel.

18. Az ellenséges tevékenység felderítése és megakadályozása érdekében a BM III/II. Csoportfőnökség:

- megszervezi a külföldi, elsősorban nyugati és nyugatra kijáró magyar állampolgárságú hajósok operatív ellenőrzését,
- intézkedést tesz, hogy a dunai hajózást az imperialista hírszerzőszervek ügynökei kém, diverzáns, vagy egyéb ellenséges cselekmény kifejtésére, szervezésére, kapcsolattartásra ne használhassák fel,

- ellenőrzi, a Magyar Népköztársaság Duna-szakaszára érkezett idegen országok hajóseit, amennyiben közülük egyes személyek itt tartózkodása veszélyes, intézkedik partralépésük megakadályozására, súlyosabb esetekben a magyar Duna-szakasról való kitiltásra,
  - intézkedik a dunazár elrendelésére, hajók mozgásának korlátozására, amennyiben az honvédelmi, vagy egyéb állambiztonsági érdekből szükséges,
  - amennyiben az operatív helyzet megkívánja, intézkedik a külföldi hajók adó-vevő berendezése üzemeltetésének korlátozásában vagy teljes megtiltásában.
19. Szabályozza a partralépési és hajóralépési engedélyek kiadását, az adott operatív helyzet és a viszonyosság figyelembevételével. Szükség szerint intézkedik a partra- és hajóralépések korlátozására, vagy teljes megszüntetésére.
20. Az operatív érdekek alapján meghatározza azokat a szempontokat, melyeket a Vízirendészeti Kapitányság és a Határőrség a hatósági és ellenőrző munkája során az állam biztonságának védelme az ellenséges cselekmények felderítése és megakadályozása érdekében figyelembe venni köteles.

IV.

Szervezeti intézkedések

21. A Budapesti Vízirendészeti Kapitányság létszámát a BM III/II. Csoportfőnökség 4. osztálya létszámának terhére 14 státusszal emelni kell.
22. A komáromi, mohácsi kikötőkben őrsöt, Budapesten az Északi és Nemzeti Szabadkikötőben kirendeltségeket kell létrehozni.
- Győrben, Szőnyben, Szászhalmombattára körzetmegbízotti csoportokat kell beállítani. Ezzel egyidőben az ercsi vízirendészeti őrsöt meg kell szüntetni.
23. A szervezeti módosítást tartalmazó állománytáblázatot a BM Szervezési Osztály adja ki.

V.

Anyagi ellátás

24. A BM III/V. Csoportfőnökség a III. 5 éves terv keretében biztosítsa a vízirendészeti őrsökön (KMB, vízijárművek) kiépített hírösszeköttetési eszközök rekonstrukcióját és fejlesztését.
25. A nemzetközi kikötőkben lévő vízirendészeti őrsökön, kirendeltségeken, körzetmegbízotti csoportoknál (Komárom, Mohács, Győr, Szőny, Budapest-Északi, Nemzeti Szabadkikötő) egy-egy szobát, a határőrség forgalmi és ellenőrző pontjain rendszeresített és normában meghatározott bútorokkal kell ellátni.
26. A BM I/II. Csoportfőnöke a II/III. és a III/II. Csoportfőnökével, a Határőrség Országos Parancsnokával és a BM Szervezési Osztály

vezetőjével egyetértésben — az átszervezés során kialakult szolgálati igények alapján — a szervek vízijármű, úszó műszaki technika állománytáblázatának módosítására tegyen javaslatot.

27. A budapesti kirendeltségeket, valamint a győri, szőnyi, körzetmegbízotti csoportokat a BM III/II—4. osztály kirendeltségeinek jelenlegi körletébe, a szászhalombattai körzetmegbízottat pedig — ideiglenesen — a megszüntetett ercsi vízirendészeti őrskörletébe kell elhelyezni.

28. A komáromi, mohácsi határállomáson vízirendészeti őrskört kell felállítani.

a) A komáromi kikötőben az őrskör felállításáig kirendeltséget kell létrehozni. Elhelyezés céljára a BM III/II—4. osztály kirendeltsége és a vízirendészeti körzetmegbízott körletét kell felhasználni.

A gönyői vízirendészeti őrskört 1965. július hó 1-ig Komáromba kell áthelyezni. Ezzel egyidőben a kirendeltséget meg kell szüntetni. Az elhelyezésre fel kell használni a kirendeltség elhelyezési körletét. Legénységi hálókörlet céljára két helyiséget kell biztosítani a komáromi járás kapitányság épületében.

b) A mohácsi kikötőben kirendeltséget kell létrehozni, addig, amíg az őrskört felállítani nem lehet. Elhelyezés céljára a BM III/II—4. osztály kirendeltség és a vízirendészeti körzetmegbízott körletét kell felhasználni.

A bajai vízirendészeti őrskört 1966. végéig Mohácsra kell áthelyezni, ezzel egyidőben a kirendeltséget meg kell szüntetni. Az elhelyezés céljára fel kell használni a kirendeltség körletét. Legénységi hálókörlet céljára a mohácsi rendőrőrs épületében kell megfelelő körletet biztosítani.

c) A BM I/II. Csoportfőnökség az új őrskör székhelyén felmerülő lakásproblémák megoldását a III. 5 éves terv keretében tervezze és biztosítsa. Komáromba 2 fő részére 1965-ben lakást ingatlan vásárlással kell biztosítani.

A komáromi és mohácsi vízirendészeti őrskör elhelyezését a BM I/II. Csoportfőnökség végleges jelleggel a harmadik és negyedik 5 éves terv időszakában beruházással biztosítsa.

29. A Vízirendészeti Kapitányság anyagi eszközeinek átcsoportosítására a Budapesti Rendőrfőkapitányság vezetője a szükséges intézkedést tegye meg.

A BM III/II. Csoportfőnökség kirendeltségeinek anyagi eszközeit, vízijárműveit, úszó-műszaki technikai felszerelését a Budapesti Vízirendészeti Kapitányságnak kell átadni, bevonni nem szabad.

30. A parancs végrehajtására a BM I., II. és III. Főcsoportfőnök, valamint a Határőrség Országos Parancsnoka a szükséges összehangolt intézkedést tegye meg.

31. E parancs hatálybalépésével a 2/1959. sz. miniszteri utasítást hatályon kívül helyezem.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Megjelent a 704/67.
Hiv. pl. ut.
(szabvány)

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Főcsoportfőnökök,
Határórség Országos Parancsnoka,
III/I., II., V. Csoportfőnök,
I/I., II., Csoportfőnök,
II/III. Csoportfőnök,
II/III—3. Osztály vezetője,
Szervezési Osztály vezetője,
BRFK vezetője,
Baranya, Bács-Kiskun, Fejér, Győr-Sopron, Komárom, Pest és
Tolna megyei rfk. vezetői.

Készült: 50 példányban.